

GAZETA TRANSILVANIEI

Biblioteca Universității (2 exempl.)
2317

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRĂSOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierile tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARIȚIU

ȘI SFINȚIT DE LUPTUL PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘENII

REDACȚIA ȘI

BRĂSOV

A

B-dul REGELE FERDINAND 2 Tr. 1513

Abonamentul anual lei 200 Autorita. și Societății lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 8

29 Ianuarie 1942

Anul 105

Puterea neamului

de V. Branisce

Istoria unui popor nu se scrie de
azi pe mâne. Ea nu se rezumă la acte,
tratate sau iscălituri, ori cât ar fi ele
de răsunătoare, pentru că aceste manifes-
tări exterioare nu sunt decât rezultatul
unor conjuncturi vremelnice. Ele nu tră-
iesc decât în funcție de împrejurările,
care le dictează, și de interesele destul de
schimbătoare, care le impun într'un anu-
mit moment.

Fragilitatea acestor interese ne-o
arată fără șovăire experiența altor
vremuri.

Dacă urmărim frământările trecu-
tului vedem strădania altor generații de
patrioți, care și-au irosit sănătate, avere
și energie pentru a înfrânge adversită-
țile momentului și a călăuzi neamul spre
ținta permanentelor sale interese.

Ca o fantomă dintr'un vis urît se
profilează umbra „Sublimei Porți”, ce
ne-a făcut atâtea zile fripte. Răsar ame-
nințările imperiului moscovit, cu repetate
ocupări, cu acea lăcomie nestăvilită de a
acapara gurile Dunării. Și ne mai răsar
și alte spectre din trecutul mai îndepăr-
tat sau mai apropiat.

Dacă în ciuda acestor multe și fe-
lurite amenințări noi ne-am putut în-
jgheba țara drepturilor noastre, aceasta
se datorește în primul rând factorului
permanent, care a călăuzit pașii popo-
rului nostru.

Acest factor de ordin intern a fost
conștiința comunei noastre obârșii, a fost
voința neînfrântă de a se uni a fiilor a-
celuiași neam, risipiți sub stăpâniri stră-
ine de forțele vrăjmașe.

Interesele acestora urmăreau răs-
tignirea noastră. Trupul neamului fusese
țintuit de fiecare braț al crucii.

Numai puterea de viață a popo-
rului român prin tenacitatea cu care a
rezistat veacuri de-a-rândul tuturor îm-
pilărilor, tuturor înstrăinărilor, a putut
să smulgă piron după piron din trupul
răstignit.

Această tenacitate a luat ființă o-
dată cu formarea noastră ca popor, s'a
manifestat în diferite chipuri în toate
etapele revoluției noastre și a înscris a-
devărata-ne istorie.

De aceea, astăzi să ne îndreptăm
principala preocupare asupra fenomenu-
lui permanent și să nu ne lăsăm orbiți de
trecătoarele influențe ale momentului.

Iar nădejdea noastră să fie de ne-
înfrânt.

Atunci, nimic nu va putea să se
opună dorinței unui popor întreg de
a-și asigura dreptul la viață națională
în granițele lui etnice.

În mâinile noastre este cheia bi-
ruinții.

Reculegere în făcere

de I. Bozdog

Hotărârile mari și decisive se
iau după o gândire matură și în-
delungată de către oricare individ
serios

Gălăgia și sgomotul ce-l face
cineva în jurul persoanei, planuri-
lor și faptelor sale cum și graba de
a anticipa ca hotărâri mari dorințele
ce le nutrește, și faptul de a se
situa pe sine totdeauna în centrul
acestor momente ca figură proe-
minentă, indispensabilă și decisivă,
ne face să-l înconjurăm, să clăti-
năm din cap și să ne mirăm cum
se mai pot găsi oameni cu scaun
la cap care să-i asculte planurile
bolnave și fantasticele-i isprăvi. E
lăudărosul plicticos de care ți se
face negru înaintea ochilor, nu nu-
mai când îl vezi, dar chiar și când
auzi numai de el.

Așa e și cu neamurile care,
în mod firesc, sunt colectivitatea
acestor indivizi, cu esențiala deo-
sebite că această colectivitate poar-
tă în sine stigmatul degenerării și
pipernicirii sufletești, ca fel de ma-
nifestare, în chip mai primejdios
decât singularității.

Pe singularitic îl poți ocoli, sfă-
tuești și pe altul să se stupească
în sân, să-și facă cruce și să-l o-
colească, dar când e vorba de o
totalitate, alături de care se poate
potrivi să fie toți cei mai scumpi

ai tăi, treaba se cam schimbă. Vor-
bele și planurile lui, pe care a dat
dovadă cum le știe pune în prac-
tică, trebuie să te țină gata la potecă.
Nebun, nebun... în tot ce se gân-
dește tare, dar dacă nu-l leagă
alții, pe care nu-i doare, căci nu
se taie în carnea lor și alor săi,
trebuie să fi gata a-l croi la mir,
căci altfel dela vorbe, mai ales a-
juns tu sau el la strâmtoare, poate
trece la fapte desperate.

Cu totul altfel se prezintă o-
mul normal, care mâncat de neca-
zuri și suferințe îndelungate chib-
zuește, cântărește toate împrejură-
rile care i-ar putea fi favorabile
sau nefavorabile și nu-și desvăluie
nici nu-și strigă planurile la cru-
cea drumurilor.

Hotărârile acestui fel de om
sunt țesute din toate firele suferin-
țelor lui din trecut, din toate sfă-
șierile prezentului, și în măsura
jertfelor ce știe că va trebui să le
aducă, când ia aceste hotărâri ele
sunt aspre, definitive și nu admit
nicio schimbare, nicio târguire cu
ele, și niciun fel de trâmbitare
a lor.

Istoria omenirii ne dă exem-
ple edificatoare în acest fel de a
proceda. La vechii Romani, când

Continuare în pagina 3-a

NEMESIS

de Ion Berciu

Mintea neastâmpărată a muritori-
lor, din toate timpurile și din toate
locurile, au căutat să-și explice feno-
menele naturii și întâmplările vieții,
creind din negura vremurilor și până
azi, un șir neîntrerupt de imagini, de
reprezentări, care s'au „perfecționat”, în
forma lor exterioară, odată cu înainta-
rea în timp, dar care în fondul lor au
rămas aceleași minunate cuceriri ale
geniului uman.

Grecii și Romanii au îndumnezeit
natura și viața, creind pentru fiecare
manifestație a cosmosului și a vieții
câte un zeu sau o zeiță, apropiați prin
înfașare și prin gânduri de bietul
muritor, care le insuflase lor nemurirea
și-i plămuisse anume spre înțelegerea
marelui mister și spre alinarea suferin-
țelor pământești.

Zeița Nemesis este o fermecătoare
întrupare a antichității.

Cultul ei a fost foarte răspândit
în Dacia. Numeroasele monumente din
regiunile noastre o înfașează ca o fe-
cioară, cu o bogată haină lungă, ținând
în mâna dreaptă balanța, iar în stânga
„cotul”, două simboluri ale măsurătorii.

Câte odată mai este întovărășită
și de alte reprezentări, ajutoare în
îndeplinirea atribuțiilor ei.

Nemesis este zeița destinului. Ea
împarte dreptatea, după merit. Ea îm-
parte succesul și insuccesul. Ea răsbună
nedreptatea.

E venită de departe pe meleagurile
noastre, dar s'a împământat atât de
bine, încât cultul ei face parte inte-
grantă din concepția noastră despre
lume și viață.

Continuare în pagina 3-a

FOILETONUL
GAZETEI TRANSILVANIEI

Sonet

Mi-a zugrăvit pe geam, în fapt de zori,
Austrul, o grădină minunată,
Un colțisor de lume fermecată
Cu arborii de diamant, — cu flori

Ce n'a purtat pământul niciodată.
Dar când ieșit-a soarele din nori,
Luară foc copacii sclipitori
Dela aprinsa, sfânta lui săgeată.

S'a mistuit prisaja ntr'o clipită
De n'au rămas nici spuză, nici ruini,
Dar după lumea asta risipită

Cu vapoaze, subrede grădini,
Părea că plânge-o inimă sdrobotită:
Au curs pe geamuri picuri cristalini.

Ecat. Pitiș

Prof. Gh. Macovei: O viață de muncă (Prof. I. Simionescu)

Tiparul „Cartea Românească”. Buc. 1941.

de Aurel Marin

Cu prilejul alegerii distinsului nostru
colaborator, d-l profesor universitar I. Si-
mionescu, ca președinte al Academiei
Române, d-l prof. Gh. Macovei a alcă-
tuit, cu un devotament care îl ono-
rează, o bibliografie completă a ope-
relor acestuia, pe care o publică azi cu
un succed dar generos și drept cuvânt
introdusiv.

Pentru cel care răsfoiește cartea
de peste 90 pagini mari, în care sunt
înregistrate nu mai puțin de 160 lucrări
de știință și literatură, titlul *O viață
de muncă* apare cu un luminos relief.

Chemat la conducerea întâiului for-
de cultură națională, în ceasuri de
grea cumpănă pentru nedreptățile nos-
tru neam, d-l prof. I. Simionescu con-
tinuă aceeași prodigioasă activitate.

Urmând filosofului prestigios și
atent la marile sbateri ale veacului
care e d-l prof. C. Rădulescu Motru,
d-sa aduce o pasiune rar întâlnită, de
nobil cărturar și patriot.

Dintru început d-l prof. G. Maco-
vei subliniază această fericită alegere.

„Grija ei (a Academiei) a fost —

Reculegere în tăcere

de I. Bozdog

Continuare din pagina 1-a

statul se afla în momente de grele hotărâri, preotul suprem, după ce descifra din semne stabilite voința Zeilor, se retrăgea în singurătate și acolo sub vâul nopții și al singurătății, după îndelungate cum-păniri, rostea formula sacramentală asupra destinului întregului neam. Marele izbăvitor al lumii Isus, care-și luase sarcina răscumpărării păcatelor întregii omeniri, s'a retras în pustie și după un post, tăcere și rugăciuni de 40 de zile, a luat hotărârea de a-și îndeplini voința de mântuire a lumii. Am putea înșira și alte exemple celebre în astfel de hotărâri.

Conducătorii de noroade ca și neamurile ce se apropie de pragul clipelor marilor scadențe, primesc și suportă toate nedreptățile și ocările inventariindu-le până în clipa mării socoteli.

Trăirea în noi a durerilor tuturor fraților și de pretutindena și suportarea sfidărilor ce ni se aruncă așa de des și cu atâta ne-chibzuință zi de zi este pentru neamul nostru perioada de reculegere, de chibzuire asupra măsurilor de îndreptare a tot ce a fost greșit în trecut, este noul duh din prezilele marilor și inevitabilelor hotărâri, ce vor scutura de pe trupul său, o clipă ingenușiat, tot ce este dușmănos și stricător lui.

Am văzut cu toții voinici trecând pe drumul vieții, gânditori și frământându-și necazul cu fiecare pas apăsător, și am auzit și hărmălaia lătrăturilor după el, mai ales când se prefăce a nici nu-i băga în seamă. Lătratul javrelor înspăimântă numai pe cei slabi de fire, care tresar la orice sgomot, dar nu și pe cel ce-și simte brațul răzimat pe toiagul său puternic și al conștiinței întregului neam.

NEMESIS

de Ion Berciu

Continuare din pag. 1-a

Numele și chipul bunei zeițe s'au șters din mintea noastră, dar ideea reprezentată de ea s'a prins cu putere de sufletul acestui neam românesc și i-a dat întotdeauna credința tare într-o dreptate dumnezeiască, dreptate ce nu admite împotrivire.

Întâmplările din jurul nostru a celor care n'au ținut seamă de existență, chiar în viecea pământescă, a unei dreptăți imanente, ne-au învățat cât de trecătoare sunt bucuriile și cât de amare sunt urmările pentru cel care crede că îi este îngăduit totul, fiindcă este mai puternic și poate sugruma pe cel fără apărare.

Așteptarea înfrigurată a dreptății și sosirea ei, la ceasul hotărât de Dumnezeu, ne-a întărit și mai mult în vremurile de bejenie.

Nemesis, dreptatea imanentă, veghează și azi alături de adoratorii săi credincioși.

Nemesis, zeița care nu iartă nedreptatea, pândește și azi, cu aceeași neîndurare a soartei, pe toți cei silnici, neumani și disprețuitori ai lui Dumnezeu și ai omului, fie ei indivizi hrăpăreți, fie ele popoare lacome.

Nemesis Exaudientissima, Adsi!

Un călător german despre Români la 1847

de A. A. Mureșlanu

S'a dat la noi multă importanță însemnărilor și scrierilor călătorilor străini prin țările noastre, totuși nu se poate afirma că materialul cuprins în ele ar fi fost exploatat, în întregime. Acesta este cazul și cu voluminoasa lucrare a călătorului german Ernst Anton Quitzmann, apărută sub titlul „Scrisori germane asupra Orientului“ în anul 1848 la Stuttgart, asupra căreia aștrăsesem atențiunea încă acum cinci ani într'un articol publicat în revista ploieșteană „Gazeta Cărților“.

Plecând dela Viena și urmând calea Pesta — Semlin — Timișoara — Sibiu — Brașov — București — Galați — Constantinopol — Smirna — Atena — Veneția, Quitzmann se oprește câteva săptămâni în Transilvania și Țara Românească, cercetând sub toate aspectele traiul locuitorilor acestor țări și chiar și istoria lor. În cele peste o sută de pagini dedicate Românilor, el dă dovada unui simț de observație foarte fin și a unei rare și ireproșabile obiectivități.

Pe Români îi întâlnește mai întâi la Pesta care era un „adevărat loc de adunare pentru toate naționalitățile din Ungaria“. Se știe doar că Românii formau încă pe atunci în capitala Ungariei o colonie puternică și că Macedo-Românii dețineau o parte însemnată a comerțului ei levantin. Nici nu e de mirare când, după statisticile de atunci „regatul Ungariei cuprindea 12 milioane locuitori, între care numai patru milioane maghiari propriu ziși (eigentliche Maghiaren)“. Numărul Românilor era de „două milioane“, deci jumătate cât toți ceilalți locuitori maghiari ai Ungariei și Transilvaniei.

Pe Românii din Transilvania îi găsește într'o stare culturală inferioară față de celelalte naționalități din cauza „asupririi milenare“ și din cauză că cei mai bogați dintre ei se socotesc ca „aparținând uneia dintre națiunile privilegiate“, adică nemeșii și proprietarii de pământ ca aparținând „națiunii“ politice maghiare, iar cetățenii orașelor săsești ca aparținând „națiunii“ politice săsești. Foarte bună impresie face însă asupra lui limba românească care „este dulce și plăcută și foarte asemănătoare cu italiana, așa că uneori ar putea fi considerată drept un dialect al ei“. Ea are „ca și italiana extraordinar de multe cuvinte fundamentale latinești care ușurează înțelegerea ei acelor care cunosc limba latină“. Ea are însă și „cuvinte slave“ dar Quitzmann înșiră între acestea și cuvinte de origine latină ca „țara“, „mulțumesc“ și „dimineața“.

În ce privește originea lor, autorul consideră pe Români „între cei mai vechi locuitori ai Europei“. El găsește însă la ei pe lângă „tipul meridional al figurii și profilul roman...“, nu arareori și staturi înalte și svelte cu păr blond și ochi albaștri, care nu pot nega obârșia lor nordică“. Pe acestea din urmă el le atribuie „Dacilor supuși de Români“, pe care-i crede însă a fi fost un amestec de „elemente germanice și celtice“. El nu se îndoiește niciun moment de continuitatea elementului roman în Dacia, care ajunsese încă mai dinainte în contact cu Goții. Dar „Constantin cel Mare alungă pe Goți până peste Prut și uni vechea Dacie cu prefectura Illiricului“. Atât Bulgarii cât și ceilalți Barbari așezați în regiunile Daciei sau ale Mesiei „au primit creștinismul dela Români“. Aceștia se opun mai târziu năvălitorilor maghiari cu armele.

Quitzmann are cunoștință și despre înfrângerea dela 1330 a regelui Ungariei în Țara Românească și despre alte fapte glorioase de arme ale Domnilor români. El așează locul bătăliei dela 1330, precum este de altfel și mai probabil, în defileul dela Turnu Roșu.

În caracteristica pe care o face poporului românesc el constată, ce-i drept și defecte, însă pe acestea le atribuie influenței nenumăratelor lovituri ale sorții din trecut. Românii sunt „un

popor curajos și vrednic de cinste“ (wackeres und ehrenwertes Volk)... și dacă defectele pe care i le-a impregnat puterea dușmanului (fremde Gewalt) vor fi încetul cu încetul desrădăcinate, atunci el se va găsi în fața perspectivei unui viitor frumos.

Constatănd puterea vitală a Românilor, el nu crede în „ipoteza asimilării sau maghiarizării Românilor din Transilvania“, față de care „Maghiarii și Sașii sunt în număr mai mic“ și este de părere că „se poate fixa încă de acum cu precizie matematică termenul când acestea se vor contopi cu totul în elementul românesc“. El află și despre „idealul“ care entuziasmează pe „oamenii progresului“ și care urmărește „integritatea întregii ginți românești“. Aceștia, continuă Quitzmann, „sunt însuflețiți de ideea unirii tuturor Românilor din țările carpatice într'un stat integral; ei sperază a întemeia la Dunărea de jos prin această înfrățire a Țării Românești, a Moldovei și a Transilvaniei o putere care ar fi capabilă să înfrunte chiar și o invazie rusească.“

Frumoasă este și descrierea Bucureștilor, cu tot contrastul dintre mizerie și bogăție, care-l frapează cutreărând străzile lui întortochiate. „Dincolo de amândouă malurile deluroase ale Dâmboviței se întinde în nesfârșit marea de case a orașului, deasupra căreia se ridică, ca și colțurile de stâncă deasupra valurilor spumoase, palatele boierilor și cupolele bisericilor. La asfințit de soare această priveliște este majestuoasă. La stânga e o altă colină, pe care zac, în mândră singurătate, ruinele vechii cetăți voevodale. Aici promulga Matei I pravila lui românească, aici fu asediat Constantin I, cel din urmă Basarab, de soldatesca răsvrătită, aici muri Șerban II cel din urmă erou al libertății românești, prea curând pentru patria lui și pentru Europa, aici fu răpit Constantin II Brâncoveanu din mijlocul curtenilor lui îngroziți, pentru a cădea de mâna călăului...“

Cartea lui Quitzmann ar putea fi cea mai bună, actuală și necesară lectură pentru toți aceia care nu sunt încă convinși că „pacea și liniștea nu sunt imaginabile în Europa, atât timp, cât nu li se vor concede naționalităților drepturile ce li se cuvin“.

Almanahul Cooperației 1942

În biblioteca de popularizare a Institutului Național al Cooperației, socotit ca al patrusprezecelea număr, apare Almanahul pe 1942.

În afară de datele calendaristice, vom afla istoricul, dezvoltarea și stadiul în care se găsește cooperația în România.

Un bogat material literar completează în mod armonios textul atât de folositor în special poporului.

Numeroase reproduceri de picturi, cum și desene originale de Ary Murnu și D. Stoica fac din acest almanah un model al genului.

L. erte

Strigături hunedorene

Mult mi-e drag vara când viu
Dela câmp seara târziu
Pe cărarea din Arini
Cu neveste din vecini...

Frunză verde, pană mare
Toată lumea de sub soare
Are zi de sărbătoare,
Numai eu n'am nicio tihnă
Nicio zi pentru hodină
Că muncesc și munca-i grea
Ține Doamne pe mândra
Să mă poată mângâia
Cu gura și inima...

Nici boală nu-i mai grea
Ca dorul și dragostea
Că de boală zaci în pat
Dur de dor umbli turbat...

Hai mândruță pân' la gară
Să vezi trenu cum mă cară,
Ardă-i foc i roatele
Cum duce recrutele...
Ardă-o focu de mașină
Vine goală merge plină.
Hai mândruță 'n Hunedoară
Că m'asteaptă trenu'n gară;
Trenu flueră și pleacă
Tu rămâi mândro săracă,
Trenu pleacă fluerând
Tu rămâi mândro plângând...

(Auzite dela Melania Isac, comuna Zlaști).

Culese de Nicolae M. Isac

Convocare

Membrii Asociației foștilor luptători din gărzile naționale române sunt convocați în adunarea generală ordinară pentru ziua de 8 Februarie 1942 ora 9 dimineața la sediul Asociației București Str. Alex. Lahovary 33.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă asupra activității pe anul 1941 și programul de activitate pe anul 1942.
2. Raportul cenzorilor.
3. Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de gestiune pe anul 1941.
4. Votarea bugetului asociației pe 1942.
5. Fixarea taxelor de înscriere și a cotizațiilor pe anul 1942.
6. Alegerea Comisiunii de Cenzori.

Dacă în ziua de 3 Februarie 1942 ora 9 a. m. nu se va întruni jumătate plus unul din numărul membrilor cu drept de vot, adunarea conform art. 13 se va amâna peste o oră și se va putea ține în aceeași zi și în același local, cu aceeași ordine de zi, oricare ar fi numărul membrilor prezenți.

Președinte, Secretar general,
Dr. A. Dumitraș Traian Chirilă.

Portocale

proaspete cojite zilnic la Fabrica

„H E S S“

se găsesc de vânzare la toate prăvăliile respective cu prețuri de cost.

CRONICA RAZBOIULUI

FRONTUL DIPLOMATIC

Lucrările conferenței dela Rio de Janeiro continuă să preocupe încă cercurile competente. Telegramele de ieri, vesteau un impas serios în lucrările acestei conferențe, creiat prin desacordul cu privire la rezoluția ce trebuia votată în legătură cu ruperea relațiilor diplomatice dintre statele sud-americane și puterile Axei. Membrii ședinței plenare se aflau în sala de ședință, instalați confortabil în fotolii, gazetarii și pregăteau carnetele de note, iar fotografiile erau gata de atac cu lămpile lor de magneziu. Întârziu însă principalii membri și anume, reprezentanții Statelor Unite, Braziliei și Argentinei. Puțin mai târziu, s'a aflat că d-nii Sumner Welles, Guinazu și Rosetti se aflau în oraș, dar reuniți într-o conferență intimă. Motivul acestei întârzieri îl constituia faptul că Argentina refuza să accepte rezoluția privind ruperea relațiilor cu Axa, mai ales forma în care aceasta era redactată, iar delegația republicii Chili se realia acestei opoziții. În cercurile conferenței se declara, că guvernul chilian cere garanții militare și economice, care nu erau prevăzute în rezoluție.

Deabia în știrile care ne parvin astăzi, putem constata modul cum a fost modificată rezoluția în chestiune și anume, conținutul articolului 3 a obținut următorul cuprins: „Republicile americane recomandă de acord cu procedura judiciară fixată de legislația lor internă și ținându-se seamă de situație, precum și de condițiile fiecărei țări, în legătură cu conflictul actual, ruperea relațiilor cu Japonia, Germania și Italia, dat fiindcă unul din aceste state a atacat primul republicile americane și că celelalte două au declarat război unei țări americane”.

De remarcat e faptul, că în Chili acest pasagi a fost primit cu prea puțin entuziasm. Consiliul de miniștri a informat pe d. Rosetti, ministrul afacerilor străine care se află acum la Rio de Janeiro, că toate hotărârile ce vor fi luate la conferința pan-americană vor trebui să fie aprobate de parlamentul chilian.

În Argentina, guvernul a ținut să dea oarecare explicații în jurul acestei chestiuni. Astfel, d. Rothe, ministrul interimar al afacerilor externe, primind pe reprezentanții presei, a subliniat că formula de compromis la care s'a ajuns la Rio de Janeiro reprezintă triumful bunului simț și în același timp o victorie a solidarității pan-americane.

Miniștrii întruniți la Rio de Janeiro mai au de îndeplinit misiuni de cea mai mare importanță. Argentina era foarte interesată în menținerea relațiilor cu Statele Unite, mai ales pentru motivul că această țară deschide actualmente perspective imense economiei argentine. În partea finală a acestor declarații, ministrul de externe al Argentinei, a anunțat că țara sa e dispusă să asigure serviciul de patrulare în apele sale teritoriale, pentru a însoți cu vase de război nu numai vapoarele sale de comerț, ci și vapoarele de comerț străine care transportă mărfuri absolut necesare Argentinei.

Substratul manevrelor dela Rio de Janeiro, așa cum se prezintă ele în faza lor actuală, îl scoate în evidență „Berliner Börsenzeitung”, care între altele relevă că deși motiunea privitoare la ruperea relațiilor diplomatice cu puterile Axei nu a fost încă adoptată, cercurile americane au anunțat o ca pe un fapt îndeplinit.

Relațiile dintre America și Uniunea Sovietelor, încep să se răcească. Asupra acestui lucru, presa europeană e unanim de acord, plecând dela premise foarte simple. Pe măsură ce Statele Unite sunt mai grav amenințate de ofensiva japoneză, ele reduc livrările

destinate Rusiei. Deaceia, la Washington se fac preparative febrile pentru numirea unui nou ambasador la Moscova, în locul celui rechemat spre a obține o întrebuintare în economia de război.

S'a vorbit în primul moment, că noul ambasador va fi generalul James Burns, al cărui rol ar fi fost nu numai să îndrumere relațiile diplomatice dintre Statele Unite și guvernul sovietic, ci și acela de a îndruma și supraveghea întrebuintarea materialelor de război americane livrate U. R. S. S. În ultimul moment însă, a trebuit să se renunțe la acest plan, deoarece prezența generalului Burns era mai imperios cerută de noua organizație de război a armatei americane.

Actualmente, este arătat ca viitor ambasador la Moscova, d-l Harriman, consilier apropiat al d-lui Roosevelt în chestiunile privind legea de împrumut și închiriere. S'ar putea ca această știre

să aibă și o parte de adevăr întrânsa, dat fiind că și d-l Harimann este un specialist în probele vizate.

Din sursă germană se lămurește ca neadevărată știrea despre pretinsa arestare a unor gazetari germani în Turcia. E vorba numai de trei sirieni care se aflau în legătură cu reprezentanții presei germane.

Răspunzând unei întrebări referitoare la reîntoarcerea ambasadorului sovietic la Tokio, purtătorul de cuvânt al guvernului japonez a arătat că plecarea d-lui Smetanin la Moscova s'a făcut pentru a putea raporta guvernului său chestiuni la ordinea zilei. Ulterior diplomatul sovietic și-a întârziat reîntoarcerea pentru a se odihni în urma unei boli de care a suferit. E dela sine înțeles însă, că dacă d-l Smetanin nu va fi restabilit în curând, va fi trimis un alt ambasador care să reprezinte guvernul din Moscova la Tokio.

Marea Britanie la strâmtoare

Niciodată în lunga ei istorie, Anglia n'a cunoscut momente atât de sbruciumate, ca și acelea pe care le trăiește astăzi. Interveniind în Orientul mijlociu, spre a apăra porțile Indiei, are acum ocazia să constate că lumea e foarte mică și că porțile Indiei se deschid și către Răsărit.

Prin presiunea pe care o exercită Japonezii asupra Birmaniei și prin măsurile luate recent, de a se evacua populația indiană din Birmania, reiese clar că poarta din Răsărit a Indiei e foarte grav amenințată de trupele care aduc odată cu ele și steagul eliberării naționale.

În Malaia, operațiile de asalt asupra Singaporei continuă cu aceeași tenacitate din partea Japonezilor și cu aceeași lipsă de succes din partea Englezilor.

În Libya, atunci când credeau mai profund în steaua lor norocoasă și exploatau un mijloc de propagandă destul de elocvent, Englezii sunt retrimiși de trupele italo-germane îndărăt spre Est.

Deaceia, se dau în continuu ordine și dispoziții menite a con-

solida eșfodajul extrem de subrezit al imperiului. Australia a primit ordin să mobilizeze și ea, a și mobilizat pe toți bărbații neînsurați, până la vârsta de 40 ani și pe cei însurați până la vârsta de 35 ani. Canada a primit același ordin și l-a executat. Astăzi, se va pune în Parlamentul canadian la vot problema dacă se admite sau nu trimiterea peste granițe a trupelor canadiene. În legătură cu această din urmă știre, trebuie să ținem seamă, că trimiterea de canadieni în Anglia n'a fost socotită drept o expediție „peste hotare” și atunci, tot atât de bine, granițele ar putea fi extinse peste Australia și India, făcând din noțiunea „peste graniță” o posibilitate de vehiculare a trupelor canadiene de-a-lungul întregului glob. Păcat numai, că aceste trupe canadiene nu vor putea trece de 600.000 oameni.

Însfârșit, un alt amănunt, amar, este trecerea submarinelor germane prin tot întinsul apelor teritoriale ale Angliei și Americii, atacând vapoare în fața portului New-York.

Frontul din Malaia

După cum era de așteptat în sudul Malăiei se dau lupte de proporții mari, Trupele japoneze au reușit să angajeze unități mai importante într-o luptă care va termina cu decizia asupra liberării drumului către insula Singapore. Actualele operațiuni din Malaia formează centrul operațiunilor de amploare ale comandamentului imperial japonez. Aceste operațiuni de centru au direcția Sud, spre deosebire de operațiunile din emisfera orientală, care au direcția Sud-Est și cele din emisfera occidentală cu direcția precisă spre Vest.

La Est, nu numai că se continuă cu mare energie luptele de curățire a Filipinelor, unde armatele generalului Mac Arthur continuă să opună rezistențe izolate, dar s'a luat inițiativa unor bombardamente și debarcări în ansamblu,

atât pe șirurile de insule din arhipelagul Sunda, cât și în Noua Guinee, unde slabele garnizoane australiene au fost anihilate

La Vest se continuă înaintarea către interiorul Birmaniei și o coloană japoneză se apropie de Rangoon, capitala statului Birman, care a fost evacuată de autorități.

Trupele japono-thailandeze care operează în Birmania au trecut înălțimile dela Est de Moulmein și operează acum într-o câmpie minată aflându-se la 40 km. de Rangoon. O știre transmisă de agenția de presă japoneză, arată că Rangoon a fost evacuat și că orașul e complet desfigurat de bombardamentele energice ale aviației nipone. Noul sediu al guvernului birman este la Mandalay.

Australia este îngrijorată

Un aspect al ajutorului chinez, pe care Ciungkingul îl dă forțelor anglo-saxone, îl constituie bombardarea orașului Hanoi, capitala Indochinei franceze. Acest bombardament a fost urmat de un protest al guvernului francez că-

tre guvernul din Ciungking și de o stupefacție vizibilă în cercurile militare, care se întrebă ce rost avea bombardarea unui port a cărui importanță de ordin militar e absolut fără valoare.

În afară de „ajutare” de felul

de **Mardare Mateescu.**

acesta, Anglia și Statele Unite nu mai contează pe nicio sursă de regenerare a sursei lor de rezistență în Pacific, din care cauză opinia publică australiană, direct vizată de ultimele operațiuni de încercuire japoneze își exprimă tot mai simțitor nervozitatea. Este tot mai clar, că apărarea navală a Anglo-saxonilor în Pacific este inexistentă.

Foarte semnificative sunt cuvintele exprimate de ministrul aprovizionărilor engleze. Poporul Mării Britanii — a spus acesta — trebuie să privească imperiul cu fermitate. Bătălia care se desfășoară în Pacific, e dată pentru continuarea imperiului britanic. Ni se cere să avem încredere absolută în zidul de oțel al marinei britanice dintre Australia și Asia. Însă tocmai aici stă pericolul. Trebuie ca Marea Britanie să facă eforturi mai mari pentru ca oțelul și fierul necesare la respingerea înaintării japoneze să sosească fără întârziere în Malaezia.

„Generalul Iarnă” a tradat totuși...

După ce unul din caii de bătaie ai propagandei engleze s'a răsturnat din fugă, prin respingerea atacurilor britanice din Libya și reluarea inițiativei ofensive de către forțele germano-italiene, iată că și cel de al doilea se dovedește tot atât de impropriu unei curse de mare rezistență.

Frontul rusesc, asupra căruia comandamentul german a părăsit o vreme multă discreție, lăsând radiodifuziunea engleză să-și etaleze știri din ce în ce mai fanteziste, e arătat de astădată în adevărata lui lumină. Se știe deci, că „Generalul Iarnă” a tradat în mod complet pe Rușii care contau în sinceritatea lui.

Sovietele au concentrat toate rezervele de care dispuneau, aducând chiar și trupele din Extremul Orient, pentru a obține o spărtură în dispozitivul german. Toate încercările însă au dat greș și rezervele au fost în cea mai mare parte măcinate, fără a se înregistra vreun succes valabil. Dacă se cercetează hărțile, se poate constata că întregul teritoriu ocupat de Ruși, nu este altul decât același teritoriu prevăzut de comandamentul german pentru nivelarea liniei de iarnă. Acolo unde insistența inamicului a fost prea vizibilă, tinzând la șicanarea planului de iarnă german, trupele Reichului au trecut la contra-ofensivă, decimând pe inamic.

O deosebită amploare se dă în întreaga presă europeană faptelor de arme româno-germane din Crimeea, unde sovieticii au procedat prin surpriză și cu un curaj disperat au căutat să obțină măcar o singură victorie. Dar puterea de luptă a forțelor române a egalat și întrecut superioritatea numerică a bolșevicilor, lichidând și această încercare.

Submarine germane la... New-York

Un aspect nou și interesant al războiului din Atlantic, îl constituie apariția submarinelor germane în fața New-Yorkului. „Zona de siguranță” a Statelor Unite a fost extinsă până în Anglia, dar deocamdată vapoarele americane nu vor putea circula nici măcar dela New-York la Boston fără escortă de vase militare. Înainte cu trei luni, Fuehrerul anunța că bătălia Atlanticului va cunoaște aspecte din ce în ce mai grave. Se pare că prezența submarinelor germane la New-York sunt o confirmare aproape de necrezut a acestei afirmații. America și Anglia sunt puse azi în fața unui mare semn de întrebare și rămâne încă necunoscut felul cum vor putea reacționa împotriva raței de acțiune și puterii de atac a forțelor navale germane din Atlantic.

Redactor responsabil
ION BOZDOG